

PRISIPAŽISTA IR SKUNDŽIASI BLOGU UKININKAVIMU

KODEL SOVIETAI PERKA APIE 9 MIL. TONŲ JAVŲ? — AR SOVIETAIS MINER. TRĄŠŲ GAMYBOJE PAVYKUS PASIVYTI NE TIK JAV, BET IR VAK. EUROPOS KRASTUS?

Ilgai delsęs N. Chruščiovas pagaliau spalio 2 d. sovietinei viešumai nupiešė niūrų nesėkmių žemės ukyje vaizdą (jo kalba, dar rugsėjo 26 d. pasakyta Krasnodare, "Tiesoje" paskelbta spalio 2-3 d., 231 ir 232 nr.). Sovietijos gyventojai iš atsargių Kremiaus žodžių patyrė apie reikalingą milijonus tonų kviečių įgyti Kanadoje ir kitur. Jis nurodė j tai, kad "mes priviolome susirupinti socialistinių broliškiųjų šalių poreikius" ir j tai, kad "j mus, galingą socialistinę pasaulio valstybę, kreipiasi, prašydamos pagalbos, Afrikos, Azijos, Lotynų Amerikos šalys, kurios stengiasi nusikratyti savo ekonominės priklausomybės nuo imperializmo."

Pagal Vakarų spaudos duomenis, (lg. "Frankfurter Allg. Zeitung," 230 nr.) iš tikrųjų, Sov. Sąjunga per pastaruosius kelis metus eksportavo kelius mil. tonų javų. 1962 m. 2,1 mil. tonų buvo išgabenta į rytų Vokietiją, 1,4 mil. tonų į Čekoslovakiją ir 412.000 tonų eksportuota į Kubą.

Chruščiovas neatsitiktinai kalbėjo Krasnodare, jis neatsitiktinai visas nesėkmes išskėlė kaip tik Krasnodare — Kubanės sostinėje, kuri vadinama javų arūdu. Chruščiovas skundėsi kieta žiema, sausromis vasaros metu ir blogo oro sąlygomis. Pagal Chruščiovą, neigiamai atsiliepusios ne tik europinei Sovietijos daliai, bet ir Kazachstanui, Sibiriui ir kitoms sritims.

Kai dabar Kremiaus valdovas prisipažino, kad valstybei vietoj prievolėmis numatytų 70 mil. tonų grūdų reikia tikėtis vos 46,6 mil. tonų. Vakarų stebėtojai prieina išvados, kad čia visą kaltę negalima suvesti vien oro sąlygoms. Pasirodė, kad per pastarąjį dešimtmetį investuoti kapitaliniai įdėjimai žemės ūkyje (51,5 bilionai rb.) buvo per maži.

Negali patenkinti ir permašas traktorių skaičius — jų esama apie 2,5 mil. Vienoje savo kalbų tas pats Chruščiovas buvo prisipažinęs, kad krašto ūkiui papildomai reikalinga dar 1,5 mil. traktorių, 350.000 kombainų ir 800 tūkst. sunkvežimių.

Tačiau, kaip seka iš Chruščovo nusiskundimų, jo Krasnodare pasakymoje kalboje, kuriuo keliu sovietai galėtų papildinti grūdų gamybą? Pagal Chruščiovą, "tai — gaminti daugiau mineralinių trąšų ir plėsti grūdų ūkį drėkinamose žemėse."

Kai Sovietijoje buvo išleistos milijoninės sumos erdvėlaiviams skraidyti, tuo pačiu metu buvo apleista cheminė pramonė ir jos vystymas.

1962 m. Sov. Sąj. pagamino vos 12 mil. tonų miner. trąšų ir net 30 mil. atsiliko nuo numatyto plano. Tuo tarpu siauresnis JAV žemės ūkis tuo pačiu metu buvo sunaudojęs 35 mil. tonų trąšų.

Kai Amerikoje viename hektarui žemės panaudojama 227 kg. min. trąšų, tai Sov. Sąj. vos 70 kg. ir tik techninių kultūrų plotuose. Bekeliaudamas Pavolgio srityse tuos duomenis paskelbė pats Nikita.

Jis savo kelionės metu priminė europinius kraštus. Su jais palyginus, sovietai žymiai atsilieka — pvz. Fed. Vokietijoje viename ha sunaudojama 1050 kg. trąšų, Anglijoje — 766 kg., o Prancuzijoje — 507 kg. "Mes gi — pagal Chruščiovą — javų kultūroms beveik nieko neteikiame."

Krasnodare jis paskelbė, kad trąšų sovietams tektų gaminti dvigubai daugiau, negu amerikiečiai — tas lygis, 35 mil. tonos, turėtų būti pasiektas 1965 m. 1970 m. sovietinis valdovas tikisi kasmet gaminti po 100 mil. tonų, tačiau šioje srityje pažanga tebutų įmanoma įsigijus cheminei pramonei plėsti reikiamų įrengimų iš Vakarų valstybių.

Bekeliaudamas po Jugoslaviją Chruščiovas vėl patyrė, kad ten viename ha gaunama žymiai daugiau kviečių, kaip doringoje sovietų žemėje. Vėliau jis nurodė dar kitą neįmanomą paslaptį — sovietinės įstaigos net eksportuolėnės ir šiaip kuklias trąšų atsargas į užsienio kraštus. Jei Kubanėje pavyko gauti gerą kviečių derlių, tai toks laimėjimas vėl susietas su didesniu mineral. trąšų panaudojimu.

Kai Sovietijoje tokia padėtis, tai ar verta stebėtis Krasnodare Chruščovo pasakymais žodžiais — "Mes ūkininkaujame žymiai blogiau, kaip galėtume. Reikia, draugai, elgtis protingai." Pacitavęs skaičius, menkus derlius jis tegalėjo pripažinti: "tai faktas ir, deja, liudni faktai."

Dėl to blogo ūkininkavimo, viso krašto gyventojus beveik šurpas nukratė ir išryškino visą tikrovę šie, tik spalio 2 d. paskelbtieji "gerovės pranašo" žodžiai ir jie įsidėmėti visiems, dar tebetikintiems j komunistinės sistemos pranašumą: "1963 m. susidarė sunki padėtis, ir mes negalėjome surinkti to grūdų kiekio, kurio tikėjomės. Siomis sąlygomis TSKP CK buvo priverstas kreiptis į partiją, liaudį, ragindamas taupiau naudoti grūdus, tiek maisto ūkui, tiek ir pašarui bei techniniams reikalingams."

Tai netik nesėkmių, bet ir bankroto pripažinimas. (E)

NAUJA VYRIAUSYBĖ ANGLIJOJE

Macmillanui pasitraukus, Anglijos nauja vyriausybė buvo pavesta sudaryti Lord Home, iki šiol užėmusiam užsienio reikalų ministerio vietą.

Skelbiama, kad Macmillan pasitraukė dėl ligos, bet tikrumoje jo pasitraukimo priežastis buvo įsivėlimas karo ministerio Profumo į skandalą, kurį sukėlė Christine Keeler, pažeisdama dorovės papročius.

Užsienio reikalų ministru tapo Richard Butler.

PARAIŠKĖ PASITIKĖJIMĄ

Naują Vak. Vokietijos vyriausybę, kaip buvo numatyta, sudarė Ludwig Erhard, užėmęs kancelerio postą Adenaueriui pasitraukus. L. Erhard vyriausybė gavo parlamento pasitikėjimą 279 balsais prieš 180, tai yra 29 balsus gavo daugiau nei reikėjo pasitikėjimui pareikšti.

SOVIETAIS SULAIKĖ IR ANGLŲ KARIUS

Praėjusią savaitę sovietai užtvėrė kelią ir sulaukė anglų karinį dalinį, kuris vyko iš Berlyno į anglų zoną. Po 9 valandų stovėjimo jiems buvo leista vykti toliau. Sovietai taip pat reikalavo karių išlipti iš vežimų ir praveisti savo kontrolę. Anglai reikalavimo nepildė.

Anglai mano, kad šie trūkdymai sovietų yra daromi sąmoningai tam tikru tikslu.

NORI, KAD JADVYGA BUTŲ SVENTOJULI...

Lenkijos kardinolas Stefan Wyszyński kreipėsi į popiežių Paulių VI prašydamas paskelbti šventaisiais tris ir palaimintais 4 lenkus.

Sventųjų kandidatų tarpe yra ir Lenkijos karaliaus Jogailos žmona Jadvyga.

A. MORKUS GRĮŽĘS LIETUVON "VISAM LAIKUI"

Apie Lietuvon iš JAV grįžusį Albina Morkų (Markavičų) Vilniaus ELTA paskelbė žinią (plg. "Kam. Tiesa", nr. 195, spalio 4), pažymėjusi, kad Morkus praėjęs "sunkų ir vingiuotą kelią", kad JAV "vadovotojai jį mėginę padaryti savo bendražygiu, tačiau tai jiems nepasisekė." Toliau paskelbta, kad Morkus rašęs bendrą kelią žengti su Amerikos "pažangiaisiais" ir aktyviai bendradarbiaus "Vilnyje".

Spalio 2 d. Vilniuje, rašytojų namuose įvykęs Morkaus susitikimas su rašytojais — čia naujasis reemigrantas pasakojo apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir atsakė į klausimus, dar pasisakęs rašęs naują knygą.

Lietuvoje paskelbtose žiniuose nurodyta, kad A. Morkus JAV-se "astriai demaskavęs reakcionierius, lietuvių tautos išdavikus" dabar "grįžo į tėvą visam laikui gyventi ir dirbti." (E)

DR. PIJUS GRIGAITIS,
SLA Svecinio Komisijos Pirmininkas

DR. PIJUS GRIGAITIS — SUKAKTUVININKAS

Žinomam ir žiniam lietuvių politikui, socialdemokratų veikėjui Pijui Grigaičiui spalio 16 d. suėjo 80 metų. Jis gimė 1883 m. Gudaičių km., Bubelių val., Sakių (tada Naumiesčio) apskr. Gimnaziją lankė Marijampolėje ir Mintaujoje.

1901 m. Grigaitis įstoja Marijampolės gimnazijoje slapta mokslėsi būrelį, kuris, be kitko, išsirašinėdavo užsieny leidžiamus lietuvių laikraščius bei knygas. Tuo metu vadovavo ir slapta Artojų Draugijai, kurios 1903 m. surengtame Saulemos Budoje "Aušros" sukakties minėjime pasakė kalbą.

1903 m. pradėjo studijas Petrapilio universitete. Čia P. Grigaitis išgarsio savo veikla lietuvių teatre, suvaidindamas įvairių vaidmenų ir surežisuodamas keletą veikalų. Prasidėjus Rusijoje 1905 m. revoliucijai, išvyksta Marijampolėn ir čia padeda Grigaičiams pastatyti "Amerika dirtyje". Kaip aktyvus socialdemokratų partijos veikėjas, Grigaitis dalyvauja 1905 m. revoliucijoje, sakydamas kalbą ir aiškindamas žmonėms įvykių reikšmę.

1905 m. gale caro dragunai suima ir įmeta į S. Kalvarijos kalėjimą, kiek vėliau perkelia į Suvalkų kalėjimą. Karo teismas nuteisė Grigaitį mirti, bet caro ministras pirmininkas Vitte, paveiktas S. Kalvarijos kalinų nusistojus telegramos, sulaukio sprendimo vykdymą ir byla atsiduria civiliniame teisme. Byla pakrypta blogojo pusėn, ir Grigaitis ryžtasi iš kalėjimo pabėgti. Tai jam 1906 m. birželį pavyksta.

Netrukus išvyksta į Ameriką rinkti aukų revoliucijos reikalingam. Surinkęs apie 29 tūkst. rublių, pasiunčia per revoliucijos rėmimo komitetą Europon. 1907 m. išvyksta Šveicarijon ir Berne baigia teisių mokslus. Grįžęs Amerikon, apsisotja Baltimorėje ir redaguoja savaitraštį "Pirny", 1914 m. pakviečiamas redaguoti "Naujienų", kurias redaguoja iki šiol.

Pirmojo pasaulinio karo metu buvo aktyvus dalyvis, liečiant Visuotinį Amerikos Lietuvių Seimą, kuriame pasiūlė rezoliuciją, kad Lietuvai būtų pripažinta laisvo apsisprendimo teisė, Chicagoje P. Grigaitis baigė universitetą ir gavo teisių daktaro laipsnį.

Amerikoje plačiai išgarsėjo savo kalbomis ir neįuilstama veikla lietuvių bei. Jis aktyviai rėmė Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą, organizavo komitetą F. Vaitkaus skridimui finansuoti; ėmėsi iniciatyvos ALTAi sukurti, nuolat budamas jos valdyboje, kur ir šiuo metu eina vicepirmininko pareigas. Dalyvavo visose lietuvių delegacijose Balt. Rumuose Lietuvos laisvimo reikalais. Jis ir vienas Balto organizatorių. Treptiniam yra daug nusipelnęs tuo, kad veikė JAV Kongrese priimti įstatymą dėl DP įsileidimo Amerikon.

Sukaktuvininkas taip pat yra žymus SLA veikėjas. Jau daugeliu metų jis yra Svecinio Komisijos pirmininkas ir rūpinasi ne tik tai komitetai pavesta reikais, bet ir jam taip pat artimi yra vis organizacijos uždaviniai ir sietiniai. Jis dalyvauja visuose SLA seimuose ir talkininkau-

Padarykim gerą savo broliui lietuviui ir sustiprinkim Susivienijimo darbus

Dabar eina SPECIALUS VAJUS, skirtas ateinančioms šventėms. Susirupinkim gauti daugiau mūsų narių. Aplankykim šeimas, kurioms padėsim užtikrinti jų ateitį. Jaunimui pagelbėsim siekti aukštojo mokslo ir padėsim pinigų sutaupyti gyvenimo pradžiai, jeigu jiems užrašysim SLA apdraudą.

Visiems, kas prisidės prie Kalėdų ir Naujų Metų vajaus, skirtos šios dovanos:

PIRMOJI DOVANA:

Kas įrašys 10 naujų narių, gaus grynais \$100.00.

ANTROJI DOVANA:

Kas įrašys 30 narių, gaus grynais \$75.00.

TREČIOJI DOVANA:

Kas įrašys 25 narius, gaus grynais \$50.00.

KETVIRTOJI DOVANA:

Kas įrašys 20 narių, gaus grynais \$40.00.

PENKTOJI DOVANA:

Kas įrašys 15 narių, gaus grynais \$30.00.

SESTOJI DOVANA:

Kas įrašys 10 narių, gaus grynais \$20.00.

SEPTINTOJI DOVANA:

Kas įrašys 5 narius, gaus grynais \$10.00.

Siame specialame švenčių vajuje gali dalyvauti užregistruoti organizatoriai, o taip pat ir visi nariai. Apdraudų sąlygos paskelbtos. Įstojimo mokesčio nauji nariai nemoka. Nuo Non-Medical apdraudų paskelbtų mokesčių duodama 10% nuolaidos. Kam reikia aplikacijų ar pagaiduojami nurodymai, rašykite į SLA centrą.

PRANESKITE SAVO ADRESUS

YPATINGAI SVARBU. SLA sekretorė atskiru laiškeliu kreipėsi į visus organizatorius, kad jie suteiktų savo pilną adresą, nurodant zonos numerį, Zip Code numerį ir, jeigu turi, telefono numerį. Tai svarbu ir pačiam SLA centrui, o taip pat bus naudinga ir nariams, kurie patogiau galės susisiekti su organizatoriais, kai pasitaiko reikais. SLA centras parengė tam tikrą kuponą ir adresuotą voką, mūsų veikėjams - organizatoriams liko maža darbo, išpildyti reikalingas žinias ir atsųsti voką. Butinai atsųsk, tai labai svarbu!

Penki Doleriai... Penki Doleriai Jusų

Išpildykite šį kuponą ir gausite penkis dolerius, jei jusų rekomenduojamas asmuo bus įrašytas į SLA. Juk turite draugų, nepriklausančių Susivienijimui, į kurių rekomenduojami jums daug gero padarys. Tačiau, neatsižvelgiant, dar šlaudin išpildyk šį kuponą ir jį pasiųsk SLA sekretorėi, B. PIARONAS, 307 W. 30th St., New York 1, N. Y. Šis kuponas galite išpildyti tiek kartą, kiek tik norite. Lauksime.

Nurodau, kad aš numamas asmuo gali būti SLA nariu:

----- (I s k r i p t i) -----

 ----- (Vardas ir pavardė) -----

 ----- (Tikslus adresas) -----
 Kuponą siunčik: -----

 ----- (Jūsų parakas, adresas ir kuponų Nr.) -----

ja. Pildomajai Tarybai jos veikėjų svarbiuose darbuose.

Ypač dr. P. Grigaitis nusipelnė organizacijai ja gimdamas, kada komunistai kėsinosi SLA paimiti j savo kontroly. Tada jis prisidėjo išsaugoti ir išlaikyti Susivienijimą, jo lietuvišką ir patriotinę kryptį.

Savo vieningumą Grigaitis nuolat renkamas j Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos centro komitetą ir jį labai vertinamas. Savo darbas lietuvių tautai ir jos kur matysis su nauju kanceliausiu Grigaitis yra vienas iš didžiųjų Amerikos lietuvių rias.

TITO AMERIKOJE

J. Ameriką atvyko Jugoslavijos diktatorius Tito ir mėtėsi su prez. Kennedy. Tito piletavo prie Baltųjų Rumų pasirinkę jugoslavai.

RUSK LANKO VOKIETIJA

JAV Vaist. Sekretorius D. labai vertinamas. Savo darbas lietuvių tautai ir jos kur matysis su nauju kanceliausiu Grigaitis yra vienas iš didžiųjų Amerikos lietuvių rias.

Kiekvienas Galite Užsidirbti Pinigų - Siųskite Kuponus!

Tevynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

BERTHA PIVARONAS
MANAGER
ANTANIS SODAITIS
EDITOR

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. Lackawanna 4-5529

SLA apsupty pranešimai ir skubus
redakcijai reikia siųsti ne-
vėlu, kaip prieš savaitę, laisra-
biu numeriu išlaikant.

Keliant adresą, būtina pranešti
senesnę adresą ir nurodyti naują
adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija
neatsako.

SLA Pild. Tarybos ir pastovių komisijų adresai

SLA PILDOMOSI TARYBA

P. P. DARGIS, prezidentas
2040 Spring Hill Rd.,
Pittsburgh 15216, Pa.
S. GEGUZIS, vice prezidentas
410 Centre St.,
Mahanoy City, Pa.

Mrs. B. PIVARONAS, sekretorė
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.

Mrs. NORA GUGIS, išdėtininkė
3323 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Miss E. MIKUZIS, išdėtininkė
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.

S. BREDES, Jr., išdėtininkė
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.

Dr. S. BIEZIS, Daktaras-Kvotėjas
3148 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

SLA KONTROLĖS KOMISIJA

E. MICHELSONAS
11 Squantum St.,
E. Milton, Mass.

A. S. TRECIOKAS
185 Sterling Dr.,
Orange, N. J.

A. CHAPLIKAS
788 E. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

SLA ĮSTATŲ KOMISIJA

DR. A. MONTVIDAS
4010 W. Madison St.,
Chicago 12, Ill.

DR. K. DRANGELIS
2420 W. Marquette Rd.,
Chicago 29, Ill.

J. VARKALA
Long Beach
2305 Foxdale Ter.,
Michigan City, Ind.

SLA STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

J. STRAZDAS
1620 Pinetree Cr.,
Port Credit, Ont., Canada.

S. BUTVITIS
34 Tierney St.,
Cambridge 38, Mass.

A. MILIAUSKAS
393 S. Empire St.,
Wilkes-Barre, Pa.

SLA AVIETIMO KOMISIJA

DR. P. GRIGAITIS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

M. VAIDYLA
840 W. 33rd St.,
Chicago 8, Ill.

A. KALVAITIS
6801 S. Washnaw Ave.,
Chicago 29, Ill.

SLA LABDARYBĖS KOMISIJA

L. PIVARONAS
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.

I. TUMAVICIENĖ
30 Robeson St.,
Jamaica Plain, Mass.

B. SPUDIENĖ
88-33 Elderts Lane,
Woodhaven 21, N. Y.

SLA SVEIKATOS KOMISIJA

DR. P. ZALATORIS
1821 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

DR. V. TERCIJONAS
Litchfield Village,
Thiells, N. Y.

DR. A. GRIGAITIS
295 Wyona St.,
Brooklyn 7, N. Y.

VIENOS KUOPOS

PENKIASDEŠIMTIES METŲ KELIAS

IZDININKS NOROS GUGIENES ŽODIS, TARTAS SPALIO
20 D., ROCKFORD, ILL., MINIST. SLA 77 KUOPOS
AUKSINIŲ METŲ SUKAKTĮ

Man ypač yra malonu da-
lyvauti SLA Rockford kuopos
auksinio jubilėjaus šven-
tėje ir kartu su jumis pasi-
džiaugti atliktais darbais bei
pasiektais laimėjimais. Jūsų
kuopos 50 metų praeitis arba
istorija, yra labai graži, nu-
žymėta kilniais ir patrioti-
niais darbais. Kuopa buvo į-
kurta 1913 metais, vadina-
si, kaip pat ir jos vaikai, jau
įsikūrusi Amerikoje, labai
sparčiai kilo tautinis susipra-
timas.

Tada mes buvome jau tiek
tautiniai susipratę ir politi-
škai subrendę, kad mūsų kraš-

tas, senoji tėvų žemė Lietu-
va jau galėjo tvarkytis sa-
varankiškai, nepriklausmai.
Deja, tada dar niekas Lietu-
vai nepriklausomybės nenorė-
jo duoti, ar jos pripažinti.
Tačiau Amerikos lietuviai kė-
lė šią idėją, kovojo už tą mi-
ni ir laukė tik progos, kada
savo reikalavimus bus galima
tvirtiau pareikšti. Tokia pro-
ga greitai iškilo, kai Pirmajame
pasauliniame kare žlugo
dvi imperijos, Lietuvos kairi-
nyniai, spaudę mūsų kraštą
— tai caristinė Rusija ir kai-
zerinė Vokietija.

Tai buvo visos lietuvių tau-
tos, o taip pat ir Amerikos
lietuvių atkaklios kovos lai-
kotarpis. Visa tai primenu to-
dėl, kad šiame judėjime kaip
tik dalyvavo ir sumaniai reiš-
kėsi SLA Rockford 77 kuop-
pa. Iš praeitų dienų veiklos
žinome, kad Rockford kuop-
pos ir kitų pastangomis į A-
meriką buvo pakviesti mūsų
tautinio atgimimo patriarchas
dr. Jonas Basanavičius, į is-
toriją įėjo žymūs veikėjai K.
Balutis, P. Zadeikis, vėliau
tapę Lietuvos pasiuntiniais ir
ministeriais; rašytoja Zemai-
tė, adv. Bulota ir kiti.

Kuopa visą laiką buvo
jautri lietuviškoms reikalmis.
Ji visada atsiliepė gausio-
nis aukomis į kiekvieną kvie-
timą paremti vieną ar kitą
svarbesnį reikalą. Ji siuntė į
kraštą aukas pradedant Lie-
tuvai atsistatyti, parėmė is-
torinio Laisvės Varpo įsigijimą
ir jo nuvežimą į Lietuvą,
repariršo paremti nei Da-
niaus Gėrėno žygio, neužmer-
kė akių ir kitiems patrioti-
niams darbams.

Svarbu ir tai, kad kuopa
ne tik aukomisėjo visur į pa-
galbą, bet parodė savo veiklą
kada to reikalaudavo vie-
nas ar kita įvykis. Štai ji da-
lyvavo demonstracijose pa-
smerkdama lenkų smurtą, už-
grobiant Lietuvos sostinę Vil-
nių, jiėjo ir atliko tai, ko
reikalavo gyvenamas metas.
Šiandien, kada tas visa yra
praėityje, gal kam atrodyti
ne tiek jau reikšminga kur
dalyvauta, kas paremta ar
kas buvo padaryta. Tačiau
tai buvo istoriniai darbai, ku-
riais gyveno visa lietuvių vi-
suaomenė ir todėl šioji kuopa,
minėdama savo sukaktį, gali
didžiuotis, kad ji prisidėjo ir
dalyvavo taip reikšminguose
darbuose.

Prisimindami anuos laikus,
regalime praeiti tylomis ir
pro tuos žmones veikėjus, ku-
rie tada kurė, dirbo ir rupi-
nosi. Šios garbingos kuopos
lurėjų tarpe buvo Vincas Jo-
kubynas, Tėvynės redakto-
rius, Pranas Armonas, Kazi-
mieras Petkus, Motiejus Mik-
las, Juozas Laurinaitis, Juo-
zas Ulinskas, Jurgis Milaris,
Juozas Švedas, Kazys Miklas,
Motiejus Grigas. Tai čarteri-
niai kuopos nariai. Reikiame
jiems pagarbą už jų darbą, už
kuopos įkurimą, jos ugdymą.

Deja, veik jų visų jau netu-
rime savo tarpe. Lenkame
prieš juos savo galvas. Taip
pat reikiame pagarbą ir pa-
dėką gyvajam kuopos čarteri-
niam nariui Juozui Ulinskui,
kurio parašas yra padėtas
kuopos įkurimo dokumentuo-
se.

Turiu dar paminėti vieną
labai vertingą kuopos nuopel-
nį organizacijai, kad ji nenu-

rūkrypo nuo tiesioginio kelio.
Iki istikima organizacijos pa-
grindams, idėjoms ir sugebė-
jimo apsaugoti bei apsiginti
nuo raudonųjų paolimų ir
išslytį pagrobti kuopa į savo
kontrolę. Tai šiai kuopa šiand-
ien yra tautiniai stipri ir
mūsų organizacijoje jai tenka
garbinga vieta.

Džiaugiantis praėjusių dar-
bais, mes neturime išleisti iš
dmesio šių dienų mūsų orga-
nizacijos uždavinių ir sieki-
mų. Šiandien Susivienijimo
uždaviniai yra didesni, o ir
pačios sąlygos daugelyje atve-
jų yra net sunkesnės. Nėra
lengva atsilaikyti prieš nu-
tautėjimo pavojų, ypač mūsų
priešingai kartai. Tačiau
mes ją turime turėti savo ei-
lės, jei norime išlaikyti tai,
ką jau pasiekėme, jei norime
pasitarnauti savo tautai, jos
kultūrai, o svarbiausiai padė-
ti mūsų tautai atgauti laisvę.

Tik organizuotomis jėgo-
mis mes pajėgsime atlikti
tams skirtus uždavinius. To-
dėl organizacijos vadovybė
deda visas pastangas daugiau
sutelkti lietuvių į mūsų Susi-
vienijimą. Organizacijos eilių
didinimas yra vienas mūsų
pagrindinių uždavinių. Juk
nėra tokios organizacijos, ku-
ri nedarytų pastangas papil-
dyti savo narių eiles. To sie-
kiame ir mes. Tačiau šis dar-
bas nelengvas. Kurie susidū-
riate su naujų narių įrašymu,
tuos visus sunkumus gerai
žinote. Taigi šiam darbui yra
reikalinga didesnė pagalba, o
ji suteikti gali tik patys kuop-
os nariai. O pagaliau kasgi
likas pasirūpins kuopos augi-
mą, jei ne pati kuopa, jei ne
jos nariai? Todėl šiandien
primenu tą svarbų darbą, pra-
šydama narius dalyvauti Nau-
josios Aušros vajuje ir kuop-
pai minint aukšnę sukaktį,
pasirūyti ją padidinti auksinių
skaiciumi naujų narių.

Noriu tikėti, kad Rockford
kuopa yra visai pajėgi pa-
sirūpinti naujų prieauglių. Juk
kuopa gražiai ir gyvai reiškia-
si tautiniuose ir kultūriniuose
darbuose, turi net savo kvar-
telą, kuris puoselėja lietuviš-
ką dainą ir tuo prisidėda prie
lietuviškos palaikymo. Tai
nuopelnas jūsų visų, kuopos
valdybos ir kitų veikėjų. To-
dėl reikiame jums padėką
už gražų veikimą, kartu rei-
biu ir viltį, jog savo pačių pa-
stangomis padidinsite ir kuop-
os gretas.

Mūsų organizacinio gyven-
imo prasmė yra toji, kad mes
dalyvaudami visuomeniniuose
darbuose, ne tik patys palie-
kame gyvi savo tautai, bet
neduodame nei kitiems nutol-
ti nuo lietuvių visuomenės ir
nedingti svetimųjų tarpe.

Šiandien Lietuvai yra bran-
gus kiekvienas sunus ar duk-
ra, nes kas gi pasirūpins tė-
vynės laisvę, jei ne jos vai-
kai, galį laisvai dirbti ir veik-
ti. Jei šioji Rockford kuopa
praeityje, anais caristinės prie-
špauos laikais, galėjo gyvai
pasirūdyti lietuvių judėjime,
tuo labiau jūsų darbas ir veik-
la yra reikalinga dabar, kada
mūsų tauta turi pakelti žy-
mą nuožmesnę priešpauą ir
veržiją. Todėl linkiu kuopai,
valdybai, veikėjams ir visiems
nariams sekmingo darbo ir
geriausios kloties visuose sie-
kimuose. Dirbkime visi sutar-
čiai mūsų organizacijos ge-
rovai, Lietuvos laisvei ir jos
visiškesnei atečiai.

MAHANAY CITY, PA.

SLA 211 kuopos susirinki-
mas kviečiamas lapkričio 3
d. įprastoje vietoje ir tuo pa-
čiu laiku.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS,
VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

Apie Alkoholį Arba Spiritinius Gėrimus

DR. V. TERCIJONAS

Tęsinys

Yra klaidinga nuomonė, kad
spiritiniai gėrimai būk gerai
veikia — gydo skilvio opą
(ulcer), kuri neva pagyja nuo
gryno spirito. Toks gydymo
budas klaidingas ir gali baig-
tis skilvio prakiurimu ir tik
laiku padaryta operacija gali
išgelbėti nuo mirties. Ilgalai-
kis svaigalų vartojimas suke-
lia uždegimo reiškinius skil-
vy ir dalinai žarnose. Todėl
maistas ir ypatingai vitamini-
nai blogai virškinami ir įsavi-
nami, ir nuo to organizmas
nusiilpsta.

Daugelis nesaikingų gėrėjų
turi nepakankamą dietą (ne-
tinkamai maitinasi), tai dėl
vitaminų stokos jie gali su-
sirgti avitaminozėmis. Viena iš
jų yra pelagra, odos, virški-
nimo aparato ir nervų siste-
mos liga, įvykstanti dėl sto-
kos niacino, vitamino iš gru-
pės B. Ta liga sekmingai gy-
doma duodant niaciną dides-
nėmis dozėmis ir vidų. Pelagra
serga tuos kraštų gyventojai,
kur kukuruzai sudaro pagrindi-
nį maistą — duonos pakai-
talą. Ta liga pasitaiko ir tarp
chroniškos girtuoklių. Žinant
ligos priežastį, jos gydymas
dabartiniais laikais nesudaro
sunkumų. Beriberi—kitas su-
sirgimas dėl stokos maiste
tiamino arba vitamino B1.

Pasitaiko tarp girtuoklių,
nors dažniausia sutinkama

Tolimų Rytų Azijos kraštuose,
kur gyventojai maitinasi
tik ryžiais be luobelų (be so-
lenų). Požymiai: žemutinio
galūnių spazminis sustingi-
mas, galūnių raumenų suny-
kimas, mažakraujystė, neural-
giški skausmai ir paralyžiai.

Kvėpavimo organai pas gir-
tuoklius žymiai kenčia nuo
svaigalų. Žmogaus kune alko-
holis oksiduojasi — sudega,
o jo mažesnė dalis su oru iš-
kvėpuojama per plaučius. To-
kis alsavimo takų jaudinimas
nepalankiai be pėdsakų. Plaučių
uždegimas pas gėrėjus įvyksta
apie du kart dažniau, negu
pas blaivininkus; be to, jų li-
gos eiga sunkesnė ir ne retai
esti pavojingos komplikacijos.
Chroniškos plaučių ligos, kaip
džiopa, bronchų išplitimas pas
geriančius (alkoholikus) vyks-
ta sunkiau. Alkoholis pavojin-
gas turintiem inkstų ligas,
kurios pablogėja po išgėrimo.

Chroniškas girtavimas pa-
keičia žmonių psichiką, jie da-
rosi nepastovūs (kaprizingi),
egoistai (savimyliai), lengva-
budžiai ir naivus savo spren-
dimuose. Kartais pas juos
reiskiasi pavyduliavimas, pvz.
girtuoklis — vygas įtarinėja,
kad jo žmona neištikima, jai
grąšina ir muša. Šeimos gy-
venimas, kur vyras ar žmona
girtuokliai, darosi neįmanomas.

Pas nuolatinius gėrėjus, nuo

ligo veikimo alkoholio į sme-
genis, kartais įvyksta proto
raminimas, taip vadinama
boltoji šiltinė (lat. delirium
tremens). Išgertuvės pas į-
prastą gėrėją gali baigtis tos
ligos priepuoliu. Jos pradžioje
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
duojamą darbą. Atsiranda re-
gėjimo jausmas, pacientas
pacientas tampa neramus, nu-
lindęs, prislėgto uopo, turi ne-
miga, tai reiškiniai, kurie ver-
čia jį gerti daugiau. Po die-
nos ar dviejų, pasirodo būdin-
gi ligos reiškiniai. Pacientas
kalba be paliovos ir nenuosek-
liai, jis juda be pertraukos ir
nori eiti ir pradėti kokį įsivaiz-
du

ELECTION OF NEW OFFICERS — LITH. ROOM COMMITTEE

On September 17, 1963, the Lithuanian Nationality Room Committee held a meeting at the Lithuanian Citizens' Hall on the South Side in Pittsburgh. After a brief discussion for future plans, new officers were elected for the coming term. Mr. Paul P. Dargis — president, Mr. Geo. Zilinskas and Mr. Henrikas Spingys — Vice-chairmen, Mr. Adomas Marcilaitis — treasurer, Mrs. Nellie Katkus — secretary and Miss Ryte L. Spingyte — reporter and correspondent.

The Board of Directors is as follows: Mrs. Gertrude Dargis, Mrs. Eva Martins, Mrs. Frances Spingys, Mr. Kostas Pukas and Mrs. E. Zilinskas. Mrs. Barbara Bird and Mrs. Bernice Weirhaus have been accepted as two additional members of the Lithuanian Room.

The new Chairman — Mr. Paul P. Dargis, although a very busy person, promised with the cooperation of all the officers and members to enliven the activities of the Lithuanian Room and show the people of different nationalities that Lithuania still exists and stands on the same cultural level as any other free or even larger country in the world.

Besides taking over the responsibilities of chairman of the Lithuanian Room Committee Mr. Paul Dargis is Supreme President of the Lithuanian Alliance of America.

Mr. Paul P. Dargis assured the members of the Committee that financial aid from the Lithuanian Alliance of America will also be presented to the Lithuanian Room. The meeting, which consisted of twelve members, was adjourned by the new Chairman, and the hostess — Mrs. Nellie Katkus — Evans invited all guests for late refreshments. The beautiful table with its unique and most lovely arrangements and a great variety of Lithuanian food, all so deliciously prepared by Mrs. Gertrude Dargis was a banquet in itself.

A heartfelt thanks from all the participants for all her work and efforts is extended to Mrs. G. Dargis. Needless to say how much appreciation and gratitude belongs to Mrs. Nellie Katkus-Evans for receiving the members in her beautiful home and entertaining them so graciously. And as the pleasant evening went too fast, a sincere and warm feeling of gratitude went to Mr. Paul P. Dargis who was responsible for the gay and friendly atmosphere at the meeting.

The next meeting is scheduled for November 8, at the same place and same time. Besides taking over the responsibilities of chairman of the Lithuanian Room Committee Mr. Paul Dargis is Supreme President of the Lithuanian Alliance of America.

The Vargo Mokykla sculpture and its installation in the Lithuanian Room was also discussed, and it was resolved to send more information to Mrs. B. Pivaronas of New York concerning this matter.

Mr. Paul P. Dargis assured the members of the Committee that financial aid from the Lithuanian Alliance of America will also be presented to the Lithuanian Room. The meeting, which consisted of twelve members, was adjourned by the new Chairman, and the hostess — Mrs. Nellie Katkus — Evans invited all guests for late refreshments. The beautiful table with its unique and most lovely arrangements and a great variety of Lithuanian food, all so deliciously prepared by Mrs. Gertrude Dargis was a banquet in itself.

A heartfelt thanks from all the participants for all her work and efforts is extended to Mrs. G. Dargis. Needless to say how much appreciation and gratitude belongs to Mrs. Nellie Katkus-Evans for receiving the members in her beautiful home and entertaining them so graciously. And as the pleasant evening went too fast, a sincere and warm feeling of gratitude went to Mr. Paul P. Dargis who was responsible for the gay and friendly atmosphere at the meeting.

The next meeting is scheduled for November 8, at the same place and same time.

Besides taking over the responsibilities of chairman of the Lithuanian Room Committee Mr. Paul Dargis is Supreme President of the Lithuanian Alliance of America.

The Vargo Mokykla sculpture and its installation in the Lithuanian Room was also discussed, and it was resolved to send more information to Mrs. B. Pivaronas of New York concerning this matter.

Mr. Paul P. Dargis assured the members of the Committee that financial aid from the Lithuanian Alliance of America will also be presented to the Lithuanian Room. The meeting, which consisted of twelve members, was adjourned by the new Chairman, and the hostess — Mrs. Nellie Katkus — Evans invited all guests for late refreshments. The beautiful table with its unique and most lovely arrangements and a great variety of Lithuanian food, all so deliciously prepared by Mrs. Gertrude Dargis was a banquet in itself.

Pirmieji Emigrantai į Ameriką Atvyko Prieš 10,000 Metų

Pirmieji emigrantai, kiti antropologistai gali įrodyti, atvyko į Ameriką, maždaug, prieš 10,000 metų ir gal net anksčiau. Yra gana gerai nustatyta, kad pirmieji emigrantai buvo keliaujantieji medžiotojai iš Azijos ir kad jie persikėlė per vandenį į Ameriką prie Beringo sąsiaurio, tolimojo šiaurėje, kur Pacifico vandenynas susitinka su Arktikos vandenynu.

Net ir dabar prie Beringo sąsiaurio Azija ir Amerika yra perkiros tik 60 mylių vandens juosta. Žemės metu yra galima pereiti skersai ledo keliu. Kai pirmą kartą buvo perskrota šis kelias (galimas daiktas, kad tai įvyko gale ketvirtio Ledo Amž.), kontinentai buvo arčiau vienas kito, o gal buvo ir sujungti siaura žemės juosta. Tie pirmieji emigrantai buvo žmonės dabar žinomi Amerikos indėnai ir eskimų vardu.

Kiti emigrantai, apie kuriuos mes žinome, atvyko jau istoriniiais laikais iš Europos. Vikingai atvyko iš Norvegijos Islandijos ir Grenlandijos šilum gale dešimto šimtmečio, tačiau yra tokių, kurie mano, kad buvo ir anksčiau atvykusių emigrantų ar bent tyrinėjimų. Kartaginiečiai galėjo atvykti į šį kontinentą maždaug 480 m. prieš Kristų. Romėnai, yra sakoma, atvyko į Ameriką 64 m. pr. Kr., per imper. Nero valdymą. Kiniečiai budistas misijonierius viešpatavo gal but atvyko 499 m. pr. Kr. ir airių katalikai viešpatavo šeštam ar dešimtam šimtmety.

Ispanijos imperijos pagrindai buvo padėti avantiūristų, kaip pav. Juan Ponce de Leon, kuris atrado Floridą 1513 m. Hernando de Soto, kuris beveik tuo pačiu metu vadovavo ekspedicijai per dabartinę vadinamąją Arizoną, Naująją Meksiką ir Kansas. Anglai, palikę žymesnį antspaudą JAV-oje, paskelbė, kad naujosios žemės jiems priklausė dėl John Cabot pa-

tyko į Grenlandijos salą iš šiaurės rytų pakrantės, dabar esamos Kanados su vikingu Eriku Raudonoju, kuris atrado ją 882 metais ir įkūrė koloniją po trijų metų.

Pačios šiaurės Amerikos atradimas yra priskirtas jo sūnui, Leif Ericson, 1000 m. Jo kolonija, kuri turbūt buvo dabar vadinamoje Naujojoje Anglijoje, vėliau išnyko, kaip ir jo tėvo kolonija Grenlandijoje.

Amerikos atradimas, po kurio buvo šis kraštas atžymėtas žemėlapyje, buvo padarytas Kristupo Kolumbo 1492 m. Jis išlipo Watlingo saloje, vienoje iš Bahamos salų, Karibų juroje. Kolumbus buvo tyrinėtojas, o ne emigrantas, tačiau kadangi jis laikėsi kaip Ispanijos agentas, tai yra natūralu, kad pirmieji kontinento kolonistai modernioje eroje buvo ispanai.

Ispanijos imperijos pagrindai buvo padėti avantiūristų, kaip pav. Juan Ponce de Leon, kuris atrado Floridą 1513 m. Hernando de Soto, kuris beveik tuo pačiu metu vadovavo ekspedicijai per dabartinę vadinamąją Arizoną, Naująją Meksiką ir Kansas.

Anglai, palikę žymesnį antspaudą JAV-oje, paskelbė, kad naujosios žemės jiems priklausė dėl John Cabot pa-

—: DAINORELIS :—

I GIRIA EJAU

I giria ejau,
Kivuką radau,
Kivuką, kivuką,
Kivuką radau.

Kivuką radau,
Berželių kirtau,
Berželių, berželių,
Berželių kirtau.

Berželių kirtau,
Šluotelę rišau,
Šluotelę, šluotelę,
Šluotelę rišau.

Šluotelę rišau,
J turgu vežiau,
J turgu, j turgu,
J turgu vežiau.

J turgu vežiau,
Pinigų gavau,
Pinigų, pinigų,
Pinigų gavau.

Pinigų gavau,
Kėpurę pirkau,
Kėpurę, kėpurę,
Kėpurę pirkau.

Kėpurę pirkau,
Mergelę lankiau,
Mergelę, mergelę,
Mergelę lankiau.

Mergelę lankiau,
Jos bučkį prašiau,
Jos bučkį, jos bučkį,
Jos bučkį prašiau.

Jos bučkį prašiau,
Per nosį gavau,
Per nosį, per nosį,
Per nosį gavau.

Per nosį gavau,
Kad melus buvau,
Kad melus, kad melus,
Kad melus buvau.

darytų kolonijų pagal žemės rytų pakrantę 1497-98 m. Tačiau anglai atvyko apsisistoti tik 1607 m., po kelių nepasisekusių mėginimų įkurti kolonijas.

Pirmosios nuolatinės angli kolonijos vietovė buvo pavadinta Jamestown, dabartinėje Virginijos valstijoje. Tie angli emigrantai ir tie, kurie išlipo Plymouth Rock Massachusetts valstijoje iš Mayflower laivo, 1620 m. padėjo kurti akmenį 13-kai Amerikos kolonijų, kurios po nepriklausomybės laimėjimo susijungė ir davė pradžią Jungtiniams Amerikos Valstijoms.

A.C.N.S.

New Britain, Conn.

Vietinė spauda skelbia, kad sumažėjo bedarbių eilės. Rugpjūčio ir rugsėjo mėn. buvo 1292 bedarbių šiame mieste, dabar esą 919, kurie gauna bedarbio savaitinę pašalpą.

New Britain centrinio ūkio posėdis priėmė rezoliuciją ir įteikė ją miesto aldermanams, kad kilius šiame mieste kokiam streikui, nebūt galima įvesti darbininkus iš kitų valstijų, kaip streikininkus. Tas reikalas buvo svarstomas aldermonų posėdyje ir rado didelio pritarimo.

Pra. Naumėikas

PRUSAI IR JŲ KALBA

Tesinys

Siandien prūsų vardu vadinami visi svetimai, ne baltų (aiščių), bet germanų giminės žmonės, vokiečiai. Taigi prūsų vardas pasisavintas kitos tautos ir jos vėliau net išplėstas. Siandien prūsų vardą nešioja ne tik tie vokiečių laikų vokiečiai, kurie įsikūrė senosiose prūsų sodybose (vadinamose Rytų ir iš dalies Vakarų Prūsijoje), bet ir toli už jų: mat, plečiantis naujai Prūsijos valstybei, ir tolimesnį už senosios prūsų žemės esą plotai liko tuo pačiu Prūsijos bei prūsų vardu pavadinti.

Prūsų kalbos santykis su lietuvių kalba

Siandien nėra abejonių, kad prusai priklauso baltų (Jaukaus ir Bugos terminu — aiščiai) šakai, t. y. kad kadaise prusai, lietuviai, latviai, taip pat kuršiai, žiemgaliai ir sėlai, buvo vienos tautos žmonės ir kalbėjo viena kalba. Tačiau dabar iš tų baltų tėra išlikę lietuviai su latviais, virtingi atskiromis tautomis, kalbančiomis atskiromis kalbomis. Jei panašūs istorinis likimas būtų tekęs ir prusams ir jie šiandien būtų dar gyvi, prusai būtų irgi atskira tauta ir kalbėtų atskira kalba.

Tačiau kitas klausimas, ar prusai buvo atskira tauta su atskira kalba jau tada, kai jie dar nebuvo išnykę. XVI-XVII a. o ypač dar anksčiau. Gal tada prusai tebuvo baltų kiltis, kalbant lietuvių kalbos tarme, sakysime, panašiai, kaip aukštaičiai ir žemaičiai kalba atskiromis lietuvių kalbos tarmėmis?

Ar prūsų kalba buvo tada

atskira kalba ar tik lietuvių kalbos tarmė, kaip kai kieno teigiama, priklauso ir nuo to, ka laikysime tarme, o ką atskira kalba. Tarmės ir kalbos sąvokos yra lygtinės (relatyvios). Viena, jų dviejų skirtumas priklauso nuo laiko: kas seniau tėra buvę tik tarmės, ilgainiui išviro atskiromis kalbomis, kad ir tokios lietuvių ir latvių kalbos.

Antra, sveria čia ir suprantamumas: tarmėmis vis dėlto galima susikalbėti, o atskiromis, nors ir artimos giminės, kalbomis apskritai jau ne (pavyzdžiui, lietuviai su latviais, ypač kalbiškai specialiai nelavinę, išsiskiria ilgaisiais pasikalbėjimais vieni antriems daugiau bus nesuprantami kaip suprantami). Nors ir čia yra svyravimų: kartais ir atskirų tarmių atstovai negali susiprasti (pvz. šiaurės vokiečiai su pietų vokiečiais). Apakritai tarmė atskira kalba paverčia laikas, kuris jų ilgainiui nutoliną nuo kitos tarmės, padaro beveik nesuprantama: bet, be to dar, ir skirtinga praeitis, kultura, politiniai atskirumas. Tad ką šiuo požiūriu galime pasakyti apie prūsų kalbą?

Istoriniuose šaltiniuose apie prūsų kalbos giminystę težiškame labai mažai ir tik bendry, nelabai tiksliai žini. Lenkų kronikininkas Jonas Długosius savo apie 1470 m. parašytoje Lenkijos istorijoje sako, jog esą galima aiškiai pastebėti, kad prusai ir lietuviai su žemaičiais buvę vienos kalbos, kilmės ir papročiai. Bet Mathias Miechovita — 1523 — pažymi, kad prusai, jotvingiai, lietuviai su žemaičiais ir latviai (Lotihagali)

turį atskiras šnekas (lingua); nors kalba esanti ta pati, vis dėlto vienas kito išsiai nesuprantą, jei kas nesąs po tuos kraštus basteis (Et horum quoniam eadem sit lingua, unus tamen non plene alterum intelligit, nisi currens et qui vagus est per illas terras).

Taip pat ir Simonas Grunavas Prūsų kronikoje (apie 1517 - 1526) rašo, jog reikia manyti, kad prusai turį atskirą kalbą, kurios lenkai visai nesuprantą, o lietuviai labai mažai, nors pats prisipažįsta tik keletą žodžių temokėjęs prusiškai.

1545, 1561 m. prūsų katekizmo vertimų prakalbose prūsų ir lietuvių kalbos laikomos atskiromis. Bet herogas Albrechtas savo 1546 ir 1560 m. stipendijų statutuose, atrod, prusus lyg aiškiai neatiskiria nuo lietuvių.

Mozuras M. Strykowski savo 1582 m. Karaliaučiuje išleistoje kronikoje rašo, kad senieji prusai ir lietuviai buvę viena tauta. Panašiai atsiliepia apie prūsų kalbą ir du Maž. Lietuvos amžininkai, rėmėjai Lepneris ir Pretorius. T. Lepneris savo knygoje (Preussische Litauer), parašytoje apie 1690 m., sako, jog lietuviai ir prusai esą vienos kilmės, nes jų kalbos esą sandėios labai vienodos; tai galia pastebėti kiekvienas, kas gerai mokąs lietuviškai.

M. Pretorius, gyvenęs tuo metu, kada prūsų kalba dar nebuvo išmirusi, savo rankraštyje „Deliciae Prussicae“, parašytame apie 1698 m., kurio svarbesnes ištraukas išleido W. Piersonas, plačiau nagrinėjęs prūsų kalbą. Pažymėjęs, kad katekizmai į prūsų kalbą buvę labai blogai išversti, prieina išvada, jog prūsų kalba tegalėjusi būti ta

pati nadruvių arba Prūsijos lietuvių kalba. Jis tarp kita rašo: senovės prūsų kalba negali būti jokia kita kalba, kaip dabartinė nadruvių arba prūsų lietuvių, tik vienoje kitroje vietoje savo tarme krypsiantį ir prieinančius rusus, lenkus, ar vokiečius, bet tai nedaro jokios naujos ir kitos kalbos. „Lietuvių ir dabartinė nadruvių, suduvių ir skalvių kalba yra buvusios vi na kalba, kiek, ir tai labai mažai, to siskiriant tarme taip, kad vienuomet viena kitą galima supprasti.“

Taigi šios bendros įvairių laikų pastabos, iš dalies viena kitai priešingos, specialiau ir tiksliau prūsų ir lietuvių kalbų giminystės santykių nenu-sako. Todėl tenka kreiptis į pačius prūsų kalbos paminklus ir tai mėginti iš jų spręsti.

Tačiau čia tuojau kyla klausimas, kiek tais paminklais galima pasitikėti, kad jie tikrai atvaizduoja gyvąją prūsų kalbą. Įžymiausi kalbininkai sutinka, kad tu paminkly kalba yra net labai bloga, sudarkyta. Sakysime, didžiausio ir svarbiausio paminklo — 1561 m. Willio katekizmo vertimo — sintaksė yra pažodinis vokiečių originalo sekinas: be to dar giminės, skaičiai, linksniai ir to paties žodžio lytys tiesiog maišomos kaip pakliuva.

Pvz. vokiški posakį „Den Hausherrn und Hausfrawen“ Abelis Willis verčia Steimans Buta Rikians bhe Buttas waispattin. Lietuviškai būtų tokai sintaksė: šitiems buto ponūs bei buto ponija. Arba stas „šitas“ Willio rašomas: stiesės, stegses, stiesei (kirtis dvib. ei pirmoje dalyje), stiesi, stiesi, stiesei, stiesi, stiesin, stiesion.

ŽVEJAI

Motiejus Pipiras nuėjo į saliną ir ten jį draugai apspinto:

—Tu, Motiejau, ir prapuolė, nebesirodai niekur, kas gi?

Motiejus ėmė teisintis:

—Zmona mane tarkuoja!... —Na, ir koks esi vyras, apsiėjai, kad moteriškė valdytu!

—Matai, vyreli, ji teisinga. Aš pagalvoju — visgi mano kaltė... Štai ir vakar, rodos, nebuvau toks girtas, bet gi tamsoje nepataikiau į savo namą. Kišu — raktas nelenčia. Perpykęs spyriau į duris, tešna kaimynas ir sako:

—Motiejau, ar pasiutai, nori duris išlaužti.

—Skizua, kaimynėli, — sakau, — tamsu, tai nepataikiau į savąjį.

Paėmęs po ranka, parvedė. Na, o Morta prie durų laukė:

—O tu, girtuoklio gabale, gėda darai. Praitą savaitę pas tą kaimyną, o dabar vėl — kitur. Tiek prisilaki, kad nebežinai kur namai.

—Na, ir ką tu, vyruti, gali?

—Ką pasakyti? Esi juk vyras, nepasiduok. Klausyk, Motiejau, ryt klubely įvyks kerty vakaras, ateik!

—Nežinau, kaip ištrukti.

Kai kurie tyrinėtojai mano, kad ango metu tokia buvusi bėmirstanti gyvyje prūsų kalba. Bet J. Gerulis teisingai pastebi, kad čia kaltas vertėjas, vokiečių Willis, kuris gal tik šiaip taip galėjo prusiškai susikalbėti, bet tu žinių jam nepakako sąryšingam literatūriniam darbui.

(Bus daugiau)

nedrąsiai atsakė Motiejus.

I pokalbį įsikišo Zuvedra:

—Geriausią moterį apgauti, tai apsimesti, pav... žuvauti. Aš taip darau ir man pavyksta.

—Bet gi aš nemoku žuvauti, neturiu nei įrankių, — teisinosi Motiejus.

—Manai, didelio mokslo reikalauja žuvis gaudyti? Įmeti meškerę, tik neužmiršk šliuko, o paskui, vyruti, — tik trauk žuvį, — moko Zuvedra. — Meškerę ir žuvim krepšį aš duosiu. Aš turiu du, senąjį galu tau atiduoti.

Kitos dienos vakarą Motiejus pradėjo ruošti žuvauti. Zmona ir klausia:

—Na, ką tu dabar sugalvojai, — žuvauti? Dar prisproges įkrisi į vandenį.

—Ką! — užsirdo Motiejus, — ar aš mažas vaikas? Tu mane visad mokai.

—Na, na, nesikarščiok, — sako žmona, — atsarga blogo nedaro. Tik nebūk perlgai, man rūpės.

Motiejus atsivokė, kad žmona, ir įrankius neapneš, atkurė tiesiog į klubą. Draugai apspito.

—Valio, Motiejau! Matom, pavyko.

—Pavyko, žmona tikrai pamane ypač kai pasakiau, kad eisiu su Zuvedra. Jis juk senas žuvautojas.

—Ot, tai, vyruti, šitai reiškia elgtis su moterimi: reikia rokioti, kaip kalbėti, tuomet ir kopostas nesužestas, ir ožys ka soti.

Motiejus per naktį kortavo ir linksminosi. Tik prieš aušrą atsipokėjo.

—Na, kas bus? kur gi žuvis? — jaudinosi Motiejus. Čia jį pagalbą Zuvedra:

—Nugį už kampo, tenai,

italo žuvų krautuvė. Dabar kaip tik jis parsiveža žuvų. Paimsi keletą, įsidėsi į krepšį, ir kaip niekur nieko. Nei lapė nelos, ir viskas bus gerai.

Motiejus nuėmė į italo žuvų krautuvę ir randa žuvininką, bėkranantį dėžes. Žuvis leduose sudėtos. Pasirinko keletą nemažų ir jau pradėjo vynioti į laikraštį, bet Motiejus paprašė idėti į krepšį. Italas patraukė pečiais ir suprantantį akimi mirktelėjo. Dabar Motiejus drąsiai žingsnių žengė namų link. Rado žmona tik ką atsikėlusią.

—Na, ale tu per visą naktį ten ir išbuvai. Ar pagavai ką? — klausia žmona.

—Dar ir kaip! Tik pažuorėk, kaip geri parsikau.

Zmona pradėjo žuvis iš krepšio imti ir, nustebusi sužuko:

—Motiejau, kas čia, po galą? Prie žuvis uodegos ledo gabalas prišalęs.

—Matai, dušele tu to nežinai ir aš nežinojau, kol man tas pritvęs žuvininkas Zuvedra nepasakė žinai, ten šiaurės Kanadoj tokia šalta žema, kad ir žuvis sušala į ledą. Kai pavasari ledai atšyla ir sušalta, žuvis tampa su žuvimis atplašusi. Prūsų patarė ir kaip žuvis išstipsta ir žuvis išstipsta, tai, jei patarai ant tokio jaimikio, tai, žuvis, tik trauk žuvį. Maždaug tik trauk žuvį. Maždaug tik trauk žuvį. Maždaug tik trauk žuvį.

—Motiejau, kaip čia, po galą? Prie žuvis uodegos ledo gabalas prišalęs. —Matai, dušele tu to nežinai ir aš nežinojau, kol man tas pritvęs žuvininkas Zuvedra nepasakė žinai, ten šiaurės Kanadoj tokia šalta žema, kad ir žuvis sušala į ledą. Kai pavasari ledai atšyla ir sušalta, žuvis tampa su žuvimis atplašusi. Prūsų patarė ir kaip žuvis išstipsta ir žuvis išstipsta, tai, jei patarai ant tokio jaimikio, tai, žuvis, tik trauk žuvį. Maždaug tik trauk žuvį. Maždaug tik trauk žuvį.

Motiejus nieko į tai neatsakė, tik abejotinais pakraipė galvą ir pati sau tarė: —Nežinia, kiek čia tiesos, rokiu kaimynių paklausti, juk jų vyrai dažnai eina žuvauti.

Pr. N.

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

VYKSTA Į MINĖJIMĄ

Dalyvauti dr. P. Grigaičio pagerbime, ruošiamo jo 80 m. amžiaus sukakties proga Chicagoje, spalio 26 d., išvyksta iš Pittsburgho SLA prez. P. P. Dargis. Tame pagerbime Pild. Taryba yra pavadusi jam atstovauti Susivienijimą. Pagerbime P. Dargis bus pagrindiniu kalbėtoju.

Taip pat į šias išskilmes iš New Yorko vyksta E. Mikužiūtė, SLA išdo globėja.

DALYVAVO KUOPOS SVENTĖJE

Išdininkė Nora Gugienė spalio 20 d. dalyvavo SLA 77 kuopos Rockford, Ill. 50 metų sukakties minėjime, kur susirinkusiems nariams ir svečiams pasakė įspūdingą kalbą.

PAVERGTŲ TAUTŲ SEIMO SESIJA

Spalio 23 d. New York'e įvyko Pavergtųjų Tautų Seimo pilnatos posėdis. Buvo paminėta vengrų sukilimo 7 metų sukaktis. Kalbėjo kongresmanai Thomas B. Curtis ir S. S. Stratton.

Atsiųsta paminėti

SEJA, tautinės, demokratinės minties žurnalas No. 4, 1963 m. Numerio kaina 60c. Adresas: 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill.

LIETUVIŲ DIENOS No. 8, spalio mėn. 1963 m. Paveikluotas žurnalas lietuvių ir anglų kalba. Numerio kaina 65c. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif.

"Post Year Book for 1963", by A. Strazdas. Vienkartinis leidinys anglų kalba. Išleido Stephen Darius Post No. 317 American Legion, 168 H St., So. Boston, Mass.

LIETUVOS PAJURIS. No. 2, 1963. Laikraštis skirtas Lietuvos pajuriui ir žemėms populiarinti. Leidžia Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba.

Prenumerata metams \$1.00. Adresas: 5260 10 Ave., Rsm., Montreal 36, P. Q. Canada.

AL Bendruomenės Biuletėnis No. 4, liepos mėn., 1963 m. Leidžia ALB centro valdyba, 7252 S. Whipple St., Chicago 29, Ill.

PETRI STRAZDUI

mirus, nuosirdžiai užjauname jo seimą ir brolių Jurgį Strazdą SLA Toronto 236 kuopa ir valdyba

Mirus

VLADUT DANILEVICIUI

jo žmonai Jugasei ir artimiesiems reikiame didžią užuojautą SLA 368 kuopos valdyba ir nariai

Netekus

VLADO DANILEVICIAUS

skaudžioje gyvenimo valandoje, giliai užjauname jo žmoną Jugasę ir artimuosius

New Yorko Maz. Liet. Bičiulių Draugijos valdyba ir nariai

Netikėtai ir nelauktai mirus

VLADUT DANILEVICIUI

jo žmonai Jugasei ir artimiesiems, didžioje skausmo valandoje reikiame giliausią užuojautą

A. P. Dagiai

LIETUVYBEI ISLAIKYTI IRASYKIM DAUGIAU JAUNIMO I SUSIVIENIJIMA LIETUVIŲ AMERIKOJE.

ALT KVIEČIA REMTI LAISVINIMO DARBUS

Rugs. 22 d. ALT valdyba gavo iš Valst. Depart. Washington, padėką už pasiųstą ALT suvažiavimo sveikinimą. ALT paskyrė ir pasiuntė VLIK pinigine paramą ciniams reikalams finansuoti: radio transliacijoms į pavergtą Lietuvą, Eltos biuleteniui ir kitokiems reikalams.

Birželio - rugsėjo mėnesiais ALT savo darbams vykdyti gavo šias aukas: 1.144.23 dol. — Philadelphia LB apylinkė per J. Stiklorių. Po 1.000

BAIGIASI BALFO RUBŲ ISTEKLIAI

Į tukstantį Balf'o siuntinių, išsiųstų šiais metais, telpa gana daug svarų. Mat, dalis suaukotų rubų netinka siuntimui į užsienius (atrankas parduodame Brooklyne po 3-5 centus už svarą), o dedant po 15 - 20 sv. į paketą, tukstantis siuntinių tikrai ištuština sandelius.

Mūsų broliai ir sesės iš užjurių nuolat prašo Balf'o apmėtos ir, ją gavę, nuosirdžiai dėkoja. Paketo išsiuntimas kainuoja 5 - 7 dol., tad ši šalpos sritis Balf'o jėgomis stipriai tebetęsiama, ypač į Vokietiją ir Lenkiją. Gaila, rusai neleidžia vartoti rubų į okupuotą Lietuvą.

New Yorko, New Jersey ir apylinkių lietuviai nuosirdžiai prašomi papildyti Balf'o rubų sandelius vartotais rubais. Atvežkite viską, kas jums atlika, už netinkamus vartojimui rubus Balf'o gaus kelis dolerius tinkamų vartojimui rubų pasiuntimo išlaidoms padengti.

Balf'o adresas: 105 Grand St., Brooklyn. Sandeliai atidaryti kasdien darbo valandomis. Kitu laiku irgi galima pristatyti, tik paskambinkit telefonu: EV 7-1422.

MINDAUGO 700 METŲ MIRTIES MINĖJIMAS VOKIETIJOJ

Hanoverio, Vak. Vokietijos, liet. bendr. valdyba rugsėjo 11 ir 15 d. suruošė turtingą Mindaugo mirties minėjimą. Lietuvių bičiulis latvis dr. Julijus Bračas skaitė paskaitą apie Mindaugą, plačiai nušviendamas vienintelio Lietuvos karaliaus asmenį. Antrą paskaitą apie tautą ir valstybę skaitė dr. J. Norkaitis.

dol. — ALT Bostono skyrius per J. Sondą ir Chicago Lietuvos Tarybą per A. Valonį. 305 dol. — Omahos LB apylinkė per J. Naikėlį. Po 300: ALT Akron, O. skyrius per K. A. Kirtiklį ir ALT Waterbury skyrius per Ch. Bogušą. 200 dol. — ALT Racine skyrius per M. Tamulėną ir M. Kasparaitį. 150 dol. — New Jersey Liet. Tarybą per W. Dilį. 145 dol. — Kenosha, Wis. ALT skyrius per J. Kasputį. 115 dol. — Detroito L. Org. centro valdyba per E. Pauzerienę. 65 dol. — Miami ALT skyr. per A. Kaulakį. 25 dol. — A. L. R. K. Moterų Sąj. per Mrs. S. Diržius. Po 20 dol.: prel. F. Bartkus ir V. Masalaities. 10 dol. — A. ir O. Kaunai. Po 5 dol. — Dr. P. Grigaitis ir B. Paramskas.

Už gautas aukas visiems pasiūsti pakvitavimai ir ALT valdyba nuosirdžiai dėkoja, prašydama ir toliau remti visomis išgalėmis Lietuvos laisvinimo darbus. Aukos siųsti ir kitų informacijų reikalais prašoma kreiptis: Lith. American Council, Inc. 6818 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636

PROF. A. KRAPOVICKAS ARGENTINOJ GARSEJA

Tukumo universiteto profesorius, agronomijos fakulteto vicedekanas prof. Antanas Krapovickas Argentinos mokslininkų išrinktas komisijos nariu, skirti Bunge ir Born milijoninei premijai. Bunge ir Born firma paskyrė dvi metines premijas už geriausius mokslo darbus agronomijos ir veterinarijos srityse. Kiekvienai premijai yra milijono pezu, be to, dar aukso medalis.

Apie prof. Krapovicko pasiskyrimą komisijon rašo didieji Argentinos laikraščiai. Lietuvių vardą garsinais profesorius yra gimęs lietuviškoj seimėj Argentinoj. (E)

MIRĖ V. DANILEVICIUS

Spalio 15 d. nelauktai ir netikėtai Brooklyne mirė Vladas Danilevičius - Daniels, palikdamas giliame niulidime žmoną, dvi dukras, žentus, anukus bei savo draugus.

V. Daniels gimė 1893 m. gruodžio 2 d. garsiuose Varnuose, kur jo tėvas buvo vargoninku. Į Ameriką atvyko 1913 m. Jis buvo ramus, taiklus budo, didelis liberalas ir turėjo daug gerų draugų. Jis priklausė SLA 368 kuopai ir paskutiniiais keliais metais buvo New Yorko Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijos valdybos narys.

Spalio 18 d. 8 val. vakaro, koplyčioje įvyko su velioniu atsisveikinimas. SLA kuopos vardu nuosirdžiai atsisveikinimo kalbą pasakė kuopos pirmininkas L. Virbickas. Bičiulių draugijos vardu žodį tarė A. Kynastas. V. Danilevičius gyvenimą ir jo atliktus darbus plačiau apibūdino kun. P. Dagys.

Su V. Danilevičiumi netekome dar vieno laimingo lietuvių, kuris su dideliu nuosirdumu visada prisidėjo prie rimimo įvairių lietuviškų darbų. P.

KAS BUS DAINUOJAMA LIET. SVENTĖJE

New York - New Jersey lietuvių chorvedžių susirinkimo sudaryta Pasaulinės Parodos Lietuvių Dainų Sventės repertuaro komisija — prof. K. V. Banaitis, Vl. Baltrušaitis, M. Cibas, J. Čizauskas, Alg. Kačanauskas, M. Liuberskis, V. Mamaitis, K. Vasiliauskas, A. Visminas, prof. J. Zilevičius, — nustatė ir priėmė šį Dainų Sventės repertuarą:

Jungtinių Amerikos Valstybių Himnas	J. S. Smith
Lietuvos Himnas	Dr. V. Kudirka
Himnas už Tėvynę	A. Kačanauskas
Pasakyk, Mergelė	J. Zilevičius
Ko Liudi, Putinė	J. Naujalis
Siltas, Gražus Rudenėlis	J. Gruodis
Po Aukštus Kalnus	K. V. Banaitis
Verkia Mergelė	J. Starka
Daininkų Maršas	J. Gaidelis
Plovėjas	J. Kačinas
Kur Gira Zaliuoja	J. Gudavičius
Už Jurelių, Už Marėlių	J. Bendoris
Mano Tėviskė	J. Stankunas
Lietuviai Esame Mes Gimę	St. Simkus
Astuonytis — taut. šokis moterų chorui	J. Svedas
Subatėlė — taut. šokis	J. Svedas

Tautinių šokių vadovės nustatytas ir priimtas šis tautinių šokių repertuaras: Sustas, Audėjėlė, Subatėlė, Oželis, Sadutė, Rugučiai, Astuonytis, Malunas.

Repertuaras jau baigiamas spausdinti ir netrukus bus išsiuntinamas užsiregistruojantiems chorams. Prašoma visus užsiregistruojantiems chorams nedelsiant pranešti komitetui, kiek egzempliorių reikės prisiųsti dainų repertuaro.

1.000 DAINININKŲ DAINŲ SVENTĖJE

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dainų Sventėje dalyvauti jau užsiregistravo 1.000 dainininkų. Be ankščiau užsiregistruojusių yra gauta dar šių chorų pareiškimai: Hamilton, Canada, Aušr. Vart. parap., ved. V. Verikaitis; Clevelando šv. Jurgio parap., ved. Pr. Ambrasas; Ciurlionis ansamblis, ved. A. Mikulskis, Bostono liet. mišrus choras, ved. J. Gaidelis.

Dainų Sventės Komitetas

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Spalio 19, 1963

Išmokamos Apdraudos

JONAS KLIMAS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 1, 1912 m., mirė rugpjūčio 24, 1963 m. Velionio žmonai, Ursulė Klimas, apdraudos išmokėta	\$150.00
VERONIKA VAGNERIENĖ, 51 kp., Bridgeport, Conn., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 5, 1925 m., mirė rugsėjo 27, 1963 m. Velionės vaikams, Elizabeth Lampert, John Wagner ir Raymond Wagner, apdraudos išmokėta	\$300.00
FRANK N. RAMAN, 131 kp., Norwood, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 11, 1943 m., mirė rugpjūčio 31, 1963 m. Velionio dukteriai, Alma I. Raman, apdraudos išmokėta	\$150.00
ANTANAS ZAKARAUSKAS, 352 kp., Detroit, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 9, 1916 m., mirė rugsėjo 24, 1963 m. Velionio dukteriai, Josephine Shoop, apdraudos išmokėta	\$451.00

Viso \$1.051.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$143,865.30

Išmokamos Ligoje Pašalpos

T. Kuzma, 36 kp., Chicago, Ill., sirgo 3 sav. 1 d.	\$32.60
J. Neverauskas, 185 kp., E. Chicago, Ind., sirgo 7 sav. 4 d.	165.00
V. Brazaitienė, 274 kp., Spring Valley, Ill., sirgo 9 sav. 3 d.	57.00
N. Olekas, 331 kp., St. James, L. I., N. Y., sirgo 3 sav. 6 d.	96.00
A. Alekna, 354kp., Akron, Ohio, sirgo 10 sav. 4 d.	102.00

Viso \$453.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$18,060.34

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių pristatymą į Sovietų Sąjungą.

Mes esame įgalioti V.O. VNESPOSYLTORG siųsti siuntinius ir ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai. Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t.t.) labai prielaimomis kainomis.

Visi mūsų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 2nd Avenue	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 11th Street	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y. — 379 Union Avenue	EV 4-4052
BROOKLYN 7, N. Y. — 409 Sutter Avenue	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BUFFALO 8, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
SO. BOSTON, MASS. — 359 W. Broadway	268-0068
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6066
CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 7390 Michigan Avenue	VI 1-5335
GRAND RAPIDS, Mich. — 406 Bridge St., N. W.	GL 6-2256
HARTFORD 14, Conn. — 11333 Jos. Conpaui	TO 7-1575
IRVINGTON 11, N. J. — 782 Springfield Avenue	ES 2-4685
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440
YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2681
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Boulevard	AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J. — 126 4th Street	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue	RI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
PATERSON, N. J. — 178 Market Street	MU 4-4619
PITTSBURGH 3, PA. — 1015 E. Carson St.	GR 2-6287
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	HU 1-2750
PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Avenue	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	FO 5-5892
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	PL 6-6766
VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.	SW 8-2888

Los Angeles, Calif.

SLA 75 kuopos pirmininkas A. Biekša ir sekretorius K. Januta pasiuntė kuopos vardu sveikinimą dr. Pijui Grigaičiui, SLA švietimo komisijos pirmininkui, mininčiam savo amžiaus 80 metų sukaktį. K.

GRĮJTAMA Į NORMALŲ LAIKĄ

New York'e ir kitų Rytinio pakraščio valstijose naktį į spalio 27 d. pasukami laikrodžiai viena valanda atgal. Tuo būdu žiemai grįžtama prie standartinio laiko.

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigų, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELLAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS
(SHALINSKAS)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves. Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRASTIS

Isteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę, — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusei metų — \$6.00. Bandymui — 2 savaitės siunčiame nemokamai.

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje musiečiai pastatė "Aušros" miestą, vėliau virtusi New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie ju iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvaniajį anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokykėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vėlyviau ėmė savintis musiečių katalikų nuosavybės, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomą arba tautišką parapiją. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukėjo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nusioka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdais kaina \$5.00; minkštais apdais — \$4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

K E L E I V I S

836 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo srities.

PRENUMERA: metams visur 6 dol., visose Amerikoje — 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pasumėčius, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargin ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

Adresas:

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškosios spausdinties ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENU prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje \$12.00 metams, \$7.00 pusei metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusei metų, Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusei metų.

NAUJIENAS gaustie, jei paslūsite čekį arba money orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois